LEMMIKLOOMAD

1. Hulkuvad lemmikloomad

Hulkuvast lemmikloomast saab teada anda piirkonna **loomade varjupaigale** või **kohalikule omavalitsusele**. Maapiirkondades reageerivad varjupaiga töötajad vaid omavalitsusega kooskõlastatud väljakutsetele.

Eesti loomade varjupaikade kontaktid:
Haapsalu: 55 52 12 12
Kohtla-Järve: 52 81 544
Pärnu: 52 46 705
Tallinn: 6 31 47 47
Tartu: 53 33 92 72
Valga: 52 99 880
Viljandi: 52 38 626
Virumaa (Rakvere)**:** 53 09 05 10
Võru: 53 40 42 23

Agressiivsest lemmikloomast tuleb informeerida **politseid** (tel **110**). **Ööpäevaringselt** reageerivad loomade varjupaigad väljakutsetele vaid siis, kui ohus on inimese või looma tervis. Väljaspool tööaega helistades tuleb:

- **Tartu** varjupaigaga ühendust võtta läbi politsei juhtimiskeskuse (tel **110**);
- **Pärnu, Valga, Viljandi, Virumaa (Rakvere)** ja **Võru** varjupaika helistades jätta teade automaatvastajasse.

Tallinna varjupaik (tel 6 31 47 47) vastab telefonikõnedele 24h. Lisaks ootab **Tallinnas** kodanike kõnesid abitelefon **1345**.

Varjupaikade täpsemad andmed leiate:
www.auh.ee/eestivarjupaigad

2. Vigastatud ja surnud lemmikloomad

Vigastatud või surnud lemmikloomast saab teada anda piirkonna **loomade varjupaigale** või **kohalikule omavalitsusele**. **Maanteedelt** koristab korjused **Maanteeamet** (tel **1510**).

Kui kodus elav **lemmikloom** saab **vigastada**, tuleb koheselt pöörduda **loomarsti** poole ning alustada looma ravimist.

Lemmiklooma korjuseid võtavad võimalusel tasu eest vastu mõned loomade varjupaigad ja loomakliinikud. Lemmikloomade **kalmistute ja krematooriumide** info leiab portaalist: www.koer.ee

3. Väärkoheldud lemmikloomad

Loomadega seotud **õigused ja kohustused** on reguleeritud loomakaitseseaduses. **Lemmikloomade pidamist** on käsitletud konkreetsemalt lemmikloomade pidamise nõuete määruses (vaata peatükki **ÕIGUSAKTID**)

Ülevaate loomapidamisnõuetest leiab:
www.loomakaitse.eu/loomapidamisnouded

Lemmikloomade pidamise nõuete rikkumisest tuleb teavitada **Veterinaar- ja Toiduametit** (vihjetelefon: **605 47 50**). Automaatvastajale laekunud vihjed salvestatakse ja suunatakse vastavale spetsialistile. Tallinnas saab avalduse teha ka Tallinna **Munitsipaalpolitseile** (tel **14 410**).

Märgates looma väärkohtlemist – **hukkamist, vigastamist, talle valu tekitamist** (näiteks peksmist), tuleks sellest viivitamatult teatada **politseisse** (tel **110**).

Samuti saab loomapidamisnõuete kohta rohkem infot **Veterinaarkeskustest**.

Loomadega seotud **juriidilist abi** pakub füüsilistele ja juriidilistele isikutele **Eestimaa Loomakaitse Liit**:
www.loomakaitse.eu/jurist-aitab

4. Haukuvad koerad

Haukumine on koera suhtluse normaalne osa ja päris ära keelata haukumist ei saa. Naabri **pidevalt haukuvast koerast** tuleks esmalt vestelda koera omanikuga. Haukumise vastu aitavad näiteks kaelarihmad, samuti looma koolitamine. Kodurahu rikkumisest võib teavitada **politseid** (tel **110**). Tallinnas tegeleb selliste probleemidega **Munitsipaalpolitsei** (tel **14 410**).

PÕLLUMAJANDUSLOOMAD

1. Hulkuv põllumajandusloom

Maanteel jooksvatest põllumajandusloomadest (nt lehmad ja hobused) tuleks teatada **politseile** (tel **110**) või **kohalikule omavalitsusele**, kes otsib üles omaniku. **Liiklusohtlike olukordade ja õnnetuste korral** tuleks teavitada **politseid** (tel **110**) ja **päästeametit** (tel **112**, eelkõige suuremate loomade korral).

2. Väärkoheldud põllumajandusloomad

Põllumajandusloomade pidamise nõuete rikkumisest tuleks teatada **Veterinaar- ja Toiduametile** (vihjetelefon **605 47 50)**. Looma lubamatust **hukkamisest, vigastamisest või piinamisest** tuleks viivitamatult teavitada **politseid** (tel **110**).

METSLOOMAD JA LINNUD

1. Liiklusõnnetus

Kui toimub **liiklusõnnetus**, milles **osaleb metsloom või lind** ja on tekkinud varaline kahju või saanud vigastada inimene, siis tuleks sellest teavitada **politseid** (tel **110**). Olukorras, kus vigastada saab vaid metsloom või lind, politseid sellest teavitama ei pea. Vigastatud looma aitamist on käsitletud järgnevas alapeatükis.

2. Vigastatud ja surnud metsloomad ning linnud

Info **vigastatud või surnud metsloomа või linnu** kohta tuleb edastada **Keskkonnainspektsioonile** lühinumbril **1313**. **Vigastatud metsloomast** võib teavitada ka **Nigula Metsloomade Taastuskeskust** (tel **50 45 891**, tegeleb põhiliselt kaitsealuste liikidega) või **Imeloomade Seltsi** Raplamaal (tel **56 953 806**).

Maanteel lebavast s**urnud metsloomast või linnust** saab teavitada ka **Maanteeametit** lühinumbril **1510**.

3. Metsloom linnas

Üldjuhul ei vaja **terved** loomad ega ka üksikud looma- või linnupojad inimese abi ning nad tuleks rahule jätta. Nähes **linnas suurulukit** (näiteks kits, põder, karu, ilves), tuleks sellest teavitada **päästeametit** (tel **112**). Vigastatud loomade abistamist on käsitletud eespool.

ÕIGUSAKTID

Kasulik on tutvuda järgmiste õigusaktidega:

- Loomakaitseseadus
- Lemmikloomade pidamise nõuded
- Loomatauditõrje seadus
- Hulkuvate loomade püüdmise, pidamise ja nende omaniku kindlakstegemise ning hulkuvate loomade hukkamise kord

Kõik õigusaktid leiab: www.riigiteataja.ee

NB! Käesolev voldik on koos kõigi <u>oluliste linkidega</u> kättesaadav: www.auh.ee/abi

MTÜ AUH on 2009.a alguses asutatud aktiivseid noori ühendav heategevusorganisatsioon, mille peamiseks eesmärgiks on abivajavate (koduta) loomade heaolu tagamine ja parandamine. Selleks korraldame igal aastal erinevaid üritusi, kampaaniaid ning korjandusi. Pöörame tähelepanu ka loomakaitse põhimõtete propageerimisele ning levitamisele elanikkonna hulgas.

Alates 2011.a kevadest on MTÜ-l AUH noortekogu, millega on oodatud liituma kõik 11-17-aastased noored. Lisainfo: www.auh.ee/noortekogu

Kui soovid liituda MTÜ-ga AUH või MTÜ AUH noortekoguga, siis kirjuta enda soovist: liitumine@auh-auh.ee

Koduta loomi saab aidata ka MTÜ AUH vabatahtlike listidega liitudes, et koos teiste MTÜ AUH vabatahtlikega varjupaikades heakorrapäevadel käia. Lisainfo: www.auh.ee/varjupaigalistid

MTÜ AUH on Eestimaa Loomakaitse Liidu liige.

MTÜ AUH

Abivalmid Usaldusväärsed Hoolivad

www.auh.ee

Eesti koduta loomadega saab tutvuda MTÜ AUH poolt hallatavas portaalis ViiMindKoju.ee

ViiMindKoju.ee portaali eesmärgiks on julgustada inimesi varjupaigast looma võtma, samuti tutvustada Eesti koduta loomade varjupaiku ning neis uut kodu ootavaid loomi.

www.ViiMindKoju.ee

Kuidas aidata hädas olevat looma?

MTÜ AUH
2011